

Yönetim Kurulundan (07.05.2024):

Çocuk Hakları Merkezinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 – (1) Bu yönetmeliğin amacı; FİSA Çocuk Hakları Merkezinin kurulması ve işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

(2) Bu yönetmelik, FİSA Çocuk Hakları Merkezinin faaliyet alanı, idaresi ve işletimini kapsar.

Dayanak

Madde 2 – (1) Bu yönetmelik, dernek tüzüğü'nün otuzuncu (30) maddesi ile 26.07.2022 tarihli Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik'in dördüncü (4) maddesine dayanır.

Tanımlar

Madde 3 – (1) Bu yönetmelikte geçen

- Dernek: Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği;
- Genel merkez: Fikir ve Sanat Atölyesi Derneği Genel Merkezi;
- Merkez: FİSA Çocuk Hakları Merkezi;
- Yönetim kurulu: Dernek yönetim kurulu;

anlamına gelir.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin Faaliyet Alanı

Merkezin adı ve faaliyet yeri

Madde 4 – (1) Merkezin adı FİSA Çocuk Hakları Merkezi olup kısa adı FİSA ÇHM'dir.

(2) Merkezi faaliyet merkezi Ankara'da bulunur ve faaliyet alanı kapsamında yurt içi ve dışında faaliyet yürütür.

Merkezin faaliyet alanı ve amacı

Madde 5 – (1) Merkez, çocuk hakları alanında faaliyet gösterir ve derneğin insan hakları ve çocuk hakları başta olmak üzere her türlü yaşam hakkına ilişkin her nevi savunuculuğun yürütülmesi amacına yönelik çalışır.

(2) Merkez, insan hakları temelinde, tüm çocukların hak ve özgürlüklerini önceleyerek

- Hiçbir ayırım gözetilmeden, her bir çocuğun yaşama ve gelişme hakkının güvence altına alınması;
- Çocukların yaşamın eşit ortakları ve hak ve özgürlük sahibi bağımsız bireyler olarak kabul edilmesi ve kararlara etkin katılım göstermesi;
- Çocukların yüksek yararının gözetilmesi;
- Çocukların iyi oluş ve dirençliliğine katkıda bulunulması;
- Maruz kalınan hak ihlallerinde çocukların adalete erişebilmesi ve cezasızlıkla mücadele edilmesi;

f. Çocukların eşit, özgür ve barış içerisinde yaşayabildiği, demokratik bir toplumsal yapının oluşmasına katkıda bulunulması amacıyla çalışır.

(3) Merkez, çocuğu hak ve özgürlük sahibi özne olarak görmeyi; çocuğun katılımını ve çocuğun korunmasını çalışmalarının odağında tutmayı; tüm çalışmalarında insan haklarına dayalı anlayışla hareket etmeyi; güçlenme ve dayanışmayı çalışmalarının odağına almayı asli faaliyet değerleri olarak gözetir.

Merkezin faaliyetleri

Madde 6 – (1) Merkez, başta çocuklar olmak üzere tüm toplumun, insan haklarına dayalı, özgür, eşit ve barış içerisinde, demokratik bir ortamda yaşamasına katkıda bulunmak için yürüteceği programlar kapsamında aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

- a. Çocuk hak ihlallerinde cezasızlıkla mücadele etmek için hukuki süreçler yürütmek, dava takiplerinde bulunmak.
- b. Çocuk hakları alanında Türkiye’de yapılan çalışmaları, görülen davaları, yaşanan toplumsal olayları, söylem ve kavramların dönüşümünü kayıt altında tutan bir bilgi merkezi çalışması yapmak.
- c. Çocuk haklarını ve hak ihlallerini izlemek ve raporlamak.
- d. Çocuk haklarının hayata geçirilmesi ve hak ihlallerinin önlenmesi için uluslararası insan hakları ve çocuk hakları mekanizmalarına yönelik raporlama yapmak.
- e. Çocuk haklarının uygulanmasının geliştirilmesi ve hak ihlallerinin önüne geçilmesi için çocuklarla birlikte savunuculuk yapmak, savunma modelleri geliştirmek.
- f. Görünür kıldığı ihlal alanlarına ilişkin yerel ve ulusal düzeyde politika ve uygulama önerilerinde bulunmak.
- g. Hak ihlaline maruz bırakılan çocuklar ve yakınlarıyla birlikte adalete erişim çalışmaları yürütmek ve farkındalık kampanyaları gerçekleştirmek.
- h. Şikâyet, izleme ve benzeri hak arama mekanizmalarının tanıtım ve yaygınlaştırılmasını sağlamak.
- i. Ulusal ve yerel düzeyde çocuk hakları alanında çalışan kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin iş birliği içinde çalışmalar planlamak ve yürütmek.
- j. Uluslararası insan hakları ve çocuk hakları kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmek ve uluslararası çocuk hakları hareketini izlemek, bu hareketlerin bir parçası halinde hareket etmek.

(2) Merkez, faaliyetlerini gönüllüleri ve yönetim kurulu kararıyla göreve başlatılan ücretliler eliyle yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Merkezin İdaresi ve İşletimi

Merkezin yürütme kurulu

Madde 7 – (1) Merkez, üç kişilik bir yürütme kurulu tarafından sevk ve idare edilir.

(2) Merkez yürütme kurulunda görev alacak kişilerin aralıksız asgari bir yıldır merkez bünyesinde gönüllü ya da ücretli çalışan olarak görev almış olması gerekir.

(3) Merkez yürütme kurulu üyeliğinde dernek üyeliği aranmaz; ancak yürütme kurulu üyelerinin çoğunluğu dernek üyelerinden oluşur. Yürütme kurulunun dernek üyesi olmayan üyelerinin merkez gönüllüsü veya ücretli çalışan olması gerekir.

(4) Herhangi bir nedenle boşalan yürütme kurulu üyeliği için kalan üyeler tarafından seçim yapılır. Tüm üyeliklerin eş zamanlı boşalması halinde seçim, yönetim kurulunca gerçekleştirilir.

(5) Merkez yürütme kurulu, merkezin faaliyetleri, yükümlülükleri, mali, idari ve adli hususlar ile şeffaflık ve sürdürülebilirlik hususlarında genel merkeze karşı birinci derecede sorumlu olup merkez yürütme kurulu üyelerinin sorumluluğu müteselsil işler.

(6) Merkez yürütme kurulu, faaliyetlerin yürütülmesi, sürdürülebilirliği ve geliştirilmesine ilişkin özel amaçlı tebliğler yayımlayabilir.

Merkez koordinatörü

Madde 8 – (1) Merkezin faaliyetleri, yürütme kurulunun iradesi ve merkezle genel merkez arasındaki ilişki, aralıksız asgari üç yıldır dernek üyesi olan bir merkez koordinatörü tarafından koordine edilir.

(2) Merkez koordinatörü, merkez yürütme kurulunun doğal üyesidir.

(3) Merkez koordinatörünün çocuk hakları ve çocuk çalışmaları alanında asgari beş yıllık deneyime sahip olması şartı aranır.

(4) Merkez koordinatörü, merkezin faaliyetlerine ilişkin örneği dayanak yönetmeliğin ekinde yer alan yıllık merkez beyannamesini, faaliyet yılını takip eden yılın ocak ayı sonuna dek genel merkeze elektronik ortamda iletir.

Merkez ücretli çalışanları

Madde 9 – (1) Programlar kapsamında yürütülen projelerde görev almak üzere ücretli çalışan istihdam edilir.

(2) Merkez ücretli çalışanlarının göreve başlama ve görevlerinin sona erdirilmesi yönetim kurulu kararına tabidir.

(3) Merkez ücretli çalışanlarının ücret, yolluk, izin ve sair asli ve hakları, genel merkez tarafından işletilen ve işletilmesi uygun görülen ilke, esas, fayda ve haklardan eksik olmamak kaydıyla merkez yürütme kurulunca tespit olunur.

(4) Toplam bütçesi 100.000,00 SDR dengi ve üzeri olan projeler için kadrolu izleme ve finans uzmanı istihdamı veya hizmet alımı gerçekleştirilir.

(5) Merkezin programları ve programlar kapsamındaki projelerde kilit görevlerin üstlenilmesinde öncelik yürütme kurulu üyelerinden yana kullanır. Yürütme kurulu üyelerinin sayısından daha fazla kilit görevlendirme olması halinde merkez, ilgili program açısından en uygun deneyime sahip ve çocuk hakları konusunda merkezin ilkelerini benimsemiş olan uzmanlarla çalışır.

Merkezin gönüllüleri

Madde 10 – (1) Merkez üye kaydetmez; ancak dernek üyesi olmayan ve merkez faaliyetlerinde gönüllü olarak çalışan gerçek kişiler, yönetim kurulu tarafından belirlenecek bilgilerin eksiksiz olarak derneğe bildirilmesi kaydıyla merkez tarafından “Merkez Gönüllüsü” olarak kaydedilir.

(2) Gönüllülere yönelik süreçler, çocuk koruma ilkeleri ve ilgili gönüllülük ölçütlerine dayanarak yürütülür.

(3) Merkez faaliyetlerinde görev alacak gönüllüler, çalışma öncesi çocuk hakları ve çocuk koruma eğitimi ve uyum atölyesi yapılmasının ardından yürürlükteki gönüllü taahhütnamesini kayıt ve şartsız imza etmeden görev üstlenemez.

Merkezin gelir kaynakları, giderleri ve risk planı

Madde 11 – (1) Merkezin gelirleri aşağıdaki kalemlerden oluşur:

- Yürüttüğü programlar kapsamında hazırlanan projeler için ulusal ve uluslararası fon kuruluşları tarafından yapılan hibe ve bağışlar.
- Şartlı ve şartsız bağışlar.

(2) Merkezi giderleri aşağıdaki kalemlerden oluşur:

- Genel yönetim giderleri.
- Amaçların gerçekleştirilmesine yönelik faaliyet giderleri.
- Amaçların gerçekleştirilmesi için gerekli demirbaş, malzeme, donanım ve sarf malzemeleri ile sair tedarik giderleri.
- Dayanak yönetmelikte belirlenen ve genel merkez hesaplarına aktarılan idari katkı giderleri.

(3) Merkezin yıllık mali faaliyet dönemi her takvim yılının 1 Ocak(dâhil) günü ile 31 Aralık(dâhil) günü arasındır; ancak program ve projelerin faaliyet dönemleri, ilgili yıllık mali faaliyet dönemine denk gelen süre bakımından kistelyevm incelenir.

(4) Merkezin faaliyetlerinin mali gerekçelerle sürdürülemez riski, sürdürülemez duruma gelmesi, sürdürülmesinin kayıp ve riskleri artırması veya sürdürülmemesinin yararının açıkça ortaya çıkması hallerinde merkez yürütme kurulu tarafından yirmi bir gün içerisinde kısa ve orta vadeli risk planı hazırlanarak yönetim kuruluna sunulur. Yönetim kurulu, yürütme kurulunun sunduğu risk planını on gün içerisinde görüşerek uygulanma esaslarını belirler.

Merkezin genel merkezle koordinasyonu

Madde 12 – (1) Merkez, ulusal ve uluslararası ağ çalışmaları içinde yer alabilir ve kendisi çalışma alanlarıyla ilgili alanlarda ağlar kurabilir. Bu ağlara katılımın tüzel kişiliği temsili gerektirmesi halinde kuruluş ve katılım için yönetim kurulu kararı aranır.

(2) Merkez, derneğin başta hibe alma ve bilgilendirme politikaları olmak üzere her türlü düzenlemesiyle uyumlu faaliyet gösterir.

(3) Yürütme kurulu üyeliğinde boşalma, üyelikte değişiklik ve koordinatörün görevinin sona ermesi, çekilme, yeni koordinatör görevlendirme hallerinde keyfiyet yedi gün içinde genel merkeze bildirilir.

(4) Genel merkez tarafından dernek üyeleri arasından bir kişi, merkezle iletişim ve koordinasyonun sağlanmasında görevlendirilebilir. Şu kadar ki denetim kurulunda görev alan dernek üyeleri bu hususta görevlendirilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli Hükümler

Süregelen faaliyetler

Madde 13 – (1) Yürürlük tarihi itibarıyla faal bulunan merkezin faaliyetleri için işbu yönetmelikle düzenlenen hususlara 30 Eylül 2024 tarihine kadar uyum sağlanır.

Yönetmelikte öngörülmemiş durumlar

Madde 14 – (1) İşbu yönetmelikte öngörülmemiş veya düzenlenmemiş bir durumla karşılaşılması halinde mevzuat uyarınca ve yönetim kurulunca verilecek karar doğrultusunda hareket edilir.

Yürürlük ve değişiklikler

Madde 15 – (1) İşbu yönetmelik, yönetim kurulunun yayım tarihinde yürürlüğe girer ve merkez yürütme kurulunca yürütülür.